

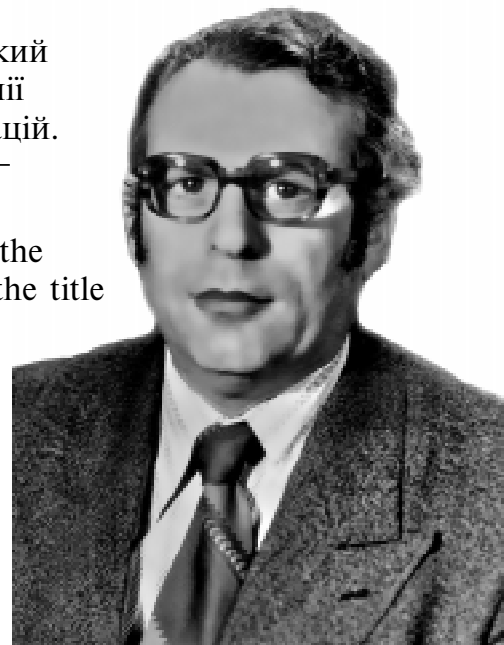
Борис КРУГЛЯК (1934-1996) – визначний український вчений-історик, педагог, краєзнавець, публіцист, громадський діяч. Доктор історичних наук, член Нью-Йоркської Академії наук. Автор ряду монографій і численних наукових публікацій. Професор Житомирського політехнічного інституту (нині – Державний університет «Житомирська політехніка»).

Borys KRUGLIAK (1934-1996), who is well-known far beyond the boundaries of Ukraine. Having acquired, and quite deservedly, the title of not only the Doctor of Historical Sciences, but of the Academician of the New-York Academy of Sciences, the historian Borys Krugliak was one of the first ones to be involved in the scientific comprehension of the almost unexplored direction of the Economic History when he would dedicate his major monograph to the problems of trade development on the territory of Ukraine. That is why it is not surprising that most of his subsequent works deal with this subject in particular.

Concurrently, the historian works in some other areas. Besides, he displays himself both as a talented publicist arguing on various issues of history and public and political life in different scientific editions and in the press, and as an experienced ethnographer.

An individual aspect of Borys Krugliak's activity is his perennial pedagogical work: from a secondary school teacher to the Professor of an institution of higher education.

The Academician, Professor, Doctor of Historical Sciences Borys Krugliak had reached his scientific summit in a difficult and sometimes undeservedly thorny way. Yet he had adhered to the way he had chosen, lived an honest life, which could be a model for everyone.

меморіальна дошка

вченому-історику, професору, краєзнавцю і громадському діячу Борису Кругляку на будинку №29 на вулиці Київській в м. Житомирі, в якому він жив

Біографічна довідка

Борис Абрамович Кругляк народився 3 травня 1934 року в Житомирі. Після вимушеної евакуації 1945 року повернувся з батьками до рідного Житомира. Картини опаленої та зруйнованої війною України, які бачив хлопчик, переїжджаючи від міста до міста, назавжди залишилися в його серці і запалили любов до своєї Батьківщини і рідного краю. У 1951 році вступив на історичне відділення історико-філологічного факультету Житомирського державного педагогічного інституту ім. Ів. Франка.

Після закінчення у 1955 році інституту недовга педагогічна діяльність у Бистрицькій середній школі Ружинського району Житомирської області. Згодом служба в армії, а після повернення педагогічна праця в школах Житомира. Одночасово Б. А. Кругляк працює спочатку керівником туристських гуртків в обласній дитячій екскурсійно-туристській станції, а згодом завідувачем відділу туризму Палацу піонерів і школярів.

З 1962 року Борис Абрамович стає постійним автором рубрики "Край рідний" в обласній газеті «Радянська Житомирщина», з 1968 року – в молодіжній газеті "Комсомольська зірка". В 1968 році з'являється його перша публікація в "Українському історичному журналі", і це поклало початок його співробітництву з таким авторитетним науковим виданням.

В 1977 році Борис Абрамович Кругляк захистив кандидатську дисертацію на вченій раді в Інституті історії АН України і отримав науковий ступінь кандидата історичних наук. Науково-дослідницьку діяльність він сполучав з роботою вчителя історії в середній школі № 32, читав лекції з історії Житомирщини в обласному інституті удосконалення вчителів, як провідний фахівець-історик був керівником методоб'єднання вчителів історії міста Житомира.

Але робота в школі не давала змоги постійно і серйозно займатися науковими дослідженнями. І коли Борис Абрамович вирішив перейти на викладацьку роботу у вищу школу, то йому не знайшлося місця не тільки в Житомирі, але й в Україні. Працюючи вглибині Росії, Борис Абрамович не покинув дослідницької роботи в галузі історії України. Саме тоді Науковою радою "Основні закономірності вітчизняної історії дожовтневого періоду" при Академії наук України було затверджено тему його докторської дисертації "Внутрішня торгівля в Україні наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст." та однойменної монографії.

Борис Кругляк постійно друкувався на сторінках "Українського історичного журналу" з проблем формування та розвитку внутрішнього ринку, йому надають можливість виступати з статтями та повідомленнями у наукових збірниках Академії наук України Б. А. Кругляк учасник багатьох наукових конференцій, що відбувалися в Україні. Доповіді, з якими він виступав на Всесоюзних, Республіканських і Регіональних конференціях, завжди викликали інтерес колег своєю новою інформацією і вагомими науковими висновками.

Після того, як розпався колишній Радянський Союз і нова Україна почала здійснювати політику, спрямовану на рівність конституційних прав усіх її громадян, у серпні 1992 року Б. А. Кругляк повернувся до рідного міста і почав працювати доцентом кафедри економіки та організації виробництва філіалу Київського політехнічного інституту (тепер Державний університет «Житомирська політехніка»). Йому запропонували викладати курс "Теорії економічних вчень" і політекономію. Маючи ґрунтовну економічну підготовку і широку ерудицію, він не тільки опанував ці курси, а й викликав значний інтерес у студентів до вивчення цих дисциплін і виступив з циклом статей з теорії економічних вчень.

Менше року Борис Абрамович працював доцентом. 1 липня 1993 року він очолив кафедру соціально-політичних і гуманітарних наук, а в жовтні став завідувачем кафедри економіки Житомирського інституту підприємництва і сучасних технологій. Одночасно відновилося його співробітництво з інститутом удосконалення вчителів, де він виступає з курсом лекцій з історії рідного краю та актуальних проблем історії України. Він систематично читає лекції

науковим співробітникам краєзнавчого музею, бере участь у проведенні наукових зустрічей і семінарів, допомагає в організації наукових конференцій.

Поповнилась новим змістом його краєзнавча діяльність. У 1993 році він був обраний віце-головою відновленого "Товариства дослідників Волині", де відповідає за наукову роботу. У 1994 році на засіданні спеціалізованої ради Інституту історії АН України він успішно захистив дисертацію і йому було присуджено науковий ступінь доктора історичних наук. Відтак, слово і перо Бориса Абрамовича ще довго слугуватимуть багатосторонньому народові нашої держави на його рідній українській землі.

Ця меморіальна дошка присвячується українському вченому-історичу, наукова та публіцистична спадщина якого znana далеко за межами України. Здобувши, і цілком заслужено, звання не тільки доктора історичних, а й академіка Нью-Йорської Академії наук, історик Борис Кругляк одним з перших в Україні долучився до наукового осягнення мало дослідженого напрямку економічної історії, присвятивши свою головну монографію питанням розвитку торгівлі на теренах України. Тому і не дивно, що більшість наступних праць Б.А. Кругляка присвячена саме цій тематиці. Разом з тим, історик працював також в інших напрямках. А ще – виявляє себе і як талановитий публіцист, і як досвідчений краєзнавець. Окрема сторона діяльності Бориса Абрамовича – його багаторічна педагогічна робота: від учителя середньої школи – до професора вищого навчального закладу.

Академік, професор, доктор історичних наук Борис Кругляк прийшов до наукових вершин нелегким, а подекуди, незаслужено тернистим шляхом. Але залишився вірним обраному шляху, прожив чесне життя, яке може бути взірцем для кожного.

© Академік **В.Г. Сарбей**,
© краєзнавець **Г.П. Мокрицький**

Література про Б.А. Кругляка: **Стовбун Р.І.** Торговельні зв'язки України і Молдавії у пореформений період // УІЖ. - 1978. - № 11. - С.107. [Про статтю Б. А. Кругляка "Ярмаркова торгівля на Україні"]; **Павлов В.** Куда и к чему зовут нас Б.Кругляк, А.Медведев // Красный Октябрь. - 1990. - 5 апреля. [Про звинувачення Б. Кругляка і А. Медведева у прагненні до плюралізму думок, ліквідації диктатури комуністичної партії, переходу до справжньої демократії]; **Наши лауреаты** // Красный Октябрь. - 1992. - 23 июня. [Про журналістську діяльність Б. А. Кругляка]; **Оксанич Г. [Мокрицький Г.П.]** Повернувся в Житомир, або в якому полку служили Леонід Брежнев і Микола Щорс? // Житомирський вісник. - 1992. - 23 листопада; **Костриця М.** Монографія про торгівлю // Рад. Житомирщина. - 1993. - 23 березня; **Дерев'яно Ф.** Не згасне слава гайдамацька // Рад. Житомирщина. - 1993. - 1 липня [Про участь Б. А. Кругляка у вшануванні страчених учасників Коліївщини у Кодні]; **Мусійчук Ф.** Звітують дослідники Волині // Рад. Житомирщина. - 1993. - 3 липня. [Про участь Б. А. Кругляка у звітно-виборчій конференції Товариства дослідників Волині і обрання його віце-головою товариства]; **Юльєва Л.** Бізнес по-студентському // Ділова газета. - 1994. - 12 березня. [Про участь Б. А. Кругляка у конференції асоціації вищих приватних навчальних закладів України в Києві]; **Борис Абрамович Кругляк:** Бібліографічний покажчик / Укладач Л. П. Грузська. - Житомир, 1994; **Житомирянин - член Нью-Йоркської Академії наук** // «Житомир». - 1994. - 29 квіт. - С.1 - 2; **Юльєва Л.** Краєзнавець, учений, педагог // Ділова газета. - 1994. - 30 квіт. - С. 5; **Тронько П. Т., Сарбей В. Г., Винокур І.С.** та ін. Пам'яті Бориса Абрамовича Кругляка // Житомирський вісник. - 1996. - № 10 (8 берез.). - С. 2; Сарбей В. Г. Кругляк Борис Абрамович (некролог) // Житомирщина крізь призму століть: Науковий збірник - Житомир, 1997. - С. 187.; **Костриця М. Ю.** Товариство дослідників Волині: історія, діяльність, постаті. - Житомир, 2001. - С. 203. [Біографічна довідка про Б. А. Кругляка]; **Костриця М.** Подумки завжди був в Україні... // Вільне слово. - 2004. - № 20 (14 трав.). - С.6; **Він завжди був з Україною** // Універсум. - 2004. - № 6. - С.3; **Історик Борис Кругляк:** Наукове надбання Житомирщини, України і світу: (Праці. Спогади. Матеріали). Збірник/Упоряд. канд. істор. наук Марина Кругляк. - Житомир: Вид-во «Волинь», 2014 - 416 с.

Інтернет-ресурс: WWW.HTPP. Кругляк Борис Абрамович/Google

Дислокація будинку №29 в системі забудови центральної частини Київської вулиці (жовта заливка). М. 1:2000. Транспорт: Тролейбус №№1,2,3,4,7,12,15; Трамвай. Зупинки «ЦУМ» («Вулиця Небесної Сотні» або «Київська вулиця»).

